

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 19. jūlijā

ES iestādēs kopumā ir labas iestrādes, kas ļauj novērst neētisku rīcību, bet noteikumi vēl vairāk jāuzlabo, atzīst revidenti

Jaunākajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā konstatēts, ka kopumā Eiropas Parlamentā, Padomē un Komisijā ir ieviesti piemēroti ētikas satvari. Revidenti gan novēroja labas prakses piemērus, gan apzināja jomas, kurās iespējams uzlabot tvērumu, konkrētību, skaidrību un norādījumu detalizācijas pakāpi. Revidenti norāda, ka varētu vēl vairāk nostiprināt darbinieku informētību un to, kā viņi uztver ētikas satvaru un kultūru.

Ētikas satvara mērķis ir nodrošināt neētiskas rīcības novēršanu, konstatēšanu un pienācīgu risinājumu. ES iestādēs ētikas noteikumi attiecas gan uz darbiniekiem, gan uz ievēlētiem vai ieceltiem locekļiem, tostarp uz Eiropas Parlamenta deputātiem un komisāriem. Ētikas satvarā ietilpst politika attiecībā uz dāvanu pieņemšanu un reprezentāciju, ārējām darbībām vai uzdevumiem, interešu konfliktu, darba uzņemšanos pēc tam, kad ir beigušās darba tiesiskās attiecības ar ES iestādi vai pilnvaras tajā, aizskarošu izturēšanos un trauksmes celšanu.

Revidenti novērtēja, vai Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas ētikas satvari bija labi izstrādāti. Konkrēti, tika pārbaudītas šo iestāžu tiesiskās ētikas prasības un procedūras to izpildei. Revidenti arī rīkoja aptauju, lai novērtētu darbinieku izpratni par ētikas jautājumiem. Šajā revīzijā netika vērtēta ētikas satvaru īstenošana.

“Jebkāda ES iestāžu darbinieku, locekļu vai deputātu neētiska rīcība vai tikai aizdomas par to piesaista lielu sabiedrības uzmanību un mazina uzticēšanos Eiropas Savienībai,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Mihails Kozlovs. “Mūsu revīzija palīdzēs ES iestādēm vēl vairāk uzlabot ētikas satvarus un līdz minimumam samazināt neētiskas rīcības risku.”

Revidenti atzīst, ka visās trīs iestādēs ir ieviesti ētikas satvara būtiskākie elementi. Iestādēs ir izstrādāta galvenajām prasībām atbilstoša politika, un ētikas satvaru piemērošanu pienācīgi nodrošina izmeklēšanas un sankciju mehānismi.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tajā pašā laikā revidenti norāda uz uzlabojamām jomām, piemēram, darbinieku, locekļu un deputātu deklarāciju pārbaudes procedūras nav pietiekami oficiālas. Ētikas satvars attiecībā uz interešu konfliktu lielā mērā balstās uz pašdeklarācijām, un trūkst pienācīgu norādījumu un standartizētu procedūru deklarāciju precizitātes, ticamības un pilnīguma pārbaudīšanai.

Revidenti arī konstatēja jomas, kurās iespējama lielāka saskaņošana un labākās prakses apmaiņa. Piemēram, to dāvanu vērtība, kuras darbinieki var pieņemt bez īpašas atļaujas, atšķiras katrā ES iestādē, lai gan viņu nodarbinātības noteikumi ir vienādi. Turklāt Padomē joprojām nav vienota ētikas satvara, kas attiektos uz dalībvalstu pārstāvjiem.

Kā minēts, revidenti rīkoja aptauju, lai gūtu priekšstatu par ES darbinieku ētikas kultūru. Aptaujas rezultāti attiecībā uz darbinieku zināšanām un izpratni par ētikas jautājumiem nav viennozīmīgi. Lielākā daļa darbinieku uzskata, ka spēj atpazīt neētisku rīcību, bet tikai neliela daļa darbinieku ir piedalījušies ētikas tēmai veltītās mācībās. Vienlaikus aptauja liecināja, ka daļa darbinieku vilcinātos ziņot par neētisku rīcību.

Lai labāk risinātu apzinātos problēmjautājumus, revidenti ir formulējuši vairākus ieteikumus. Konkrēti, ES iestādēm

- jāturpina uzlabot savus ētikas satvarus,
- jāsadarbojas, lai saskaņotu ētikas satvaru elementus, un jāturpina apmainīties ar paraugpraksi,
- jāuzlabo darbinieku informētība un izpratne par ētikas satvaru un kultūru.

Piezīmes izdevējiem

Tiesiskās ētikas prasības ES iestādēs attiecas uz vairākiem svarīgiem jautājumiem, tostarp: dažāda veida interešu konflikts (tostarp konflikts, kas var rasties saistībā ar pieņemšanu darbā un nodarbinātību pēc darba tiesisko attiecību pārtraukšanas, dāvanām un reprezentācijas pasākumiem, ārējām darbībām un laulātā nodarbinātību), pārredzamība, aizskarošas izturēšanās nepieļaušana un piemērošanas mehānismi.

Īpašais ziņojums Nr. 13/2019 “Revidēto ES iestāžu ētikas satvari: iespējami uzlabojumi” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē eca.europa.eu 23 ES valodās.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Vincent Bourgeais – E-pasts: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
Tālr.: (+352) 4398 47502 Mob. tālr.: (+352) 691 551 502